

Mérés és értékelés – innovációk és dilemmák

BME TFK Konferencia
2017. szeptember 29.

Einhorn Ágnes
BME Idegen Nyelvi Központ
einhorn.agnes@inyk.bme.hu

Szándékok és a valóság

Igazságosság

Méltányosság

Objektivitás

Motiválás

→ Nyomásgyakorlás? Kényszerítés?
Büntetés?

Felelősség

Tréner = bíró

Kinek a sikerességét mutatja egy zárthelyi eredménye?

Ki a felelős a bukásért?

Ki vizsgálja egy szakdolgozati védésen?

→ Felelőségek megosztása, a felelősség vállalása?

Mennyire fontosak a mérések?

„Evidence-based”

Megalapozott/kutatáson alapuló gyakorlat

Megalapozott/tényeken alapuló fejlesztés

Megalapozott/adatokra támaszkodó oktatáspolitiká

Globalizáció, összehasonlíthatóság

Elszámoltathatóság, bizalom(hiány), verseny

Tanulási eredmény

Learning outcomes (LO, LeO):

A tanuló a folyamat végén mit tudjon csinálni
mivel és hogyan.

→ Nyelvtudási szint (KER)

Tanulási eredmény alapú leírás (KER)

B2 Meg tud érteni szakterületén kívül eső szakirányú cikkeket, amennyiben időnként használhat szótárt, hogy ellenőrizze a szakkifejezések megértését.

B1 Meg tud írni nagyon rövid beszámolókat standard, hagyományos formában, amelyben begyakorolt, tényyszerű információt közöl, és megindokolja a megtett lépéseket.

Közös európai referenciakeret: nyelvtanulás, nyelvtanítás, értékelés.
(2001)

Tanulási eredmény

Learning outcomes (LO, LeO):

A tanuló a folyamat végén mit tudjon csinálni
mivel és hogyan.

→ Nyelvtudási szint (KER)

→ EQF – European Qualifications Framework

→ MKKR – Magyar Képesítési Keretrendszer

Tanulási eredmény alapú tervezés

Tanítandó tananyag $\leftrightarrow$ Tanulási cél/tanulási eredmény (többslet, fejlődés)

→ Egy tantárgy, egy óra, egy feladat célja

→ Egyéni tanulási utak

→ Nem csak tudástöbbslet:

Tudás / ismeret

Képesség

Attitűd

Autonómia és felelősségvállalás

Tanulási eredmény alapú értékelés

- Milyen céljaid vannak? Jók-e ezek a célok?
- Mit értél el a tervezett tanulási eredményekből?
- Miért érted el? Miért nem érted el?
- Mit kell még tenned azért, hogy közelebb kerülj a célhoz?

Az értékelés fókuszja: múlt vagy jövő?

Már lezárt folyamat minősítése, múltra irányulás

Assessment **of** learning

A jövőbeni folyamat segítése

Assessment **for** learning

Assessment **as** learning

Fejlesztő értékelés

- Akkor értékelünk, amikor még van mód a változtatásra (nem a folyamat végén).
- Gyakori visszajelzések, a tanulási folyamatba beépítve.
- Ön- és társértékelés, a folyamat értékelése.
- A tanuló fejlődésének értékelése.
- Ismeret és készségek + motiváció, attitűdök, önállóság, együttműködési készség, stratégiák stb. értékelése.

(Assessment... 2002, Gardner et al. 2008 nyomán)

„Új” eszközök

Egyéni utak - az értékelésben is:

- Önértékelő listák (Nyelvtanulási napló)
- Portfólió (különböző típusú produktumok)
- Értékelési skálák, szempontrendszerek
- Strukturált tanulási naplók
- Interaktív módszerek: rajzok, játékok,
- Teljes eszközrendszerek:
  - portfólió alapú tanítás
  - játékosítás (gamification)

Pedagógiai kultúraváltás?

Tanárközpontú, ismeretalapú
megközelítés

Tanulóközpontú, kompetenciaalapú,
tevékenység alapú megközelítés

Tanulóközpontúság az értékelésben?

- Transzparens célok/tanulási eredmények, kommunikáció a célokról – ehhez kapcsolódó értékelés.
- Az értékelés alapja a tanuló egyéni fejlődése.
- Megosztott felelősség.
- Folyamatos visszajelzések (ki értékeli kit és mit?)
- Tanulói tevékenységek: részt vesz, konstruál, dönt, véleményez, értékeli...

Mi a pedagógiai innováció tétje?

Tanuló szempontja:

- jobb tanulási eredmény
- reális önértékelés
- szociális kompetenciák

Tanár szempontja:

- eredményesség, sikeresség
- kiégés – mentális egészség

Társadalmi szempont: ?

Tantermi folyamatok társadalmi hatása?

- (1) Nyitottság vs. befelé fordulás
- (2) Autonómia és kooperativitás vs.
önállótlanóság és izoláltság
- (3) Felelősségvállalás vs. hárítás

Tantermi viszonyok

(tanárközpontú megközelítés)

- A tanár készen adja át a tudást („leadja az anyagot”).
- A tanuló készen kapja a tudást, reprodukál.
- A tanár asszimilál, a tanuló illeszkedik.
- Nem cél a tanulók közötti együttműködés.
- A tanuló alárendelt: nem önálló, nem felelős.

(Nahalka 2011)

A pedagógiai kultúra hatása a társadalomra

A „jó” tanuló

- Hallgat, figyel
- Elfogad, igyekszik megfelelni (a tanárnak)
- Versengő, izolált
- Könnyen kezelhető

Tanárközpontú,
ismeretalapú megközelítés

A „jó/hasznos” polgár

- kérdez
- ellentmond, kreatív, innovatív
- kooperatív, szolidáris
- önazonos, öntudatos

Irodalom

Assessment for Learning: 10 Principles. Research-based Principles to guide Classroom Practice. (2002) Assessment Reform Group

Gardner, John; Harlen, Wynne; Hayward, Louise & Stobart, Gordon (2008): *Changing Assessment Practice. Process, Principles and Standards.* Assessment Reform Group.

Nahalka István (2011): A párhuzamosok már találkoztak. *taní-tani online*, 2011. febr. 28.